

OB 70-LETNICI TILKE JAMNIK

Tilko Jamnik vsi, ki se srečujemo na polju mladinske književnosti in bralne kulture, poznamo kot eno najbolj prodornih in aktivnih promotork branja v Sloveniji. Njeno ljubezen do knjige in branja pa tudi njeno angažiranost za posredovanje te ljubezni lahko zasledimo že iz njenih študijskih poti: diplomirala je iz primerjalne književnosti in francoščine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, opravila specializacijo na področju bibliopedagogike ter magistrirala na Oddelku za bibliotekarstvo Filozofske fakultete (Vloga sodobnega knjižničnoinformacijskega centra pri motiviranju za branje).

Preden se je leta 1989 zaposlila v Pionirski knjižnici, je bila dvanajst let zaposlena na RTV Ljubljana. A ljubezen do branja in knjig jo je vodila v Pionirsko, kjer je najprej delovala v Knjižnici Otona Župančiča, enoti Pionirska knjižnica v Ljubljani, med drugim kot vodja Pionirske knjižnice, še pred tem pa kot pravljíčarka in kasneje vodja nacionalnih dejavnosti za mlade. Po združitvi knjižnic pa je svoje delovanje nadaljevala v Mestni knjižnici Ljubljana, Pionirski – Centru za mladinsko književnost in knjižničarstvo.

Prav v Pionirski, ob *Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig* in zlatih hruškah, sva se s Tilko prvič srečali. Tako sem Tilko najprej spoznala kot bralko z izjemno kilometrino, ki ji težko sledimo tudi najbolj divji bralci. Predvsem pa kot bralko, ki ob branju vseskozi izhaja iz svojih bogatih izkušenj s terena, hkrati pa

literaturo tja tudi vseskozi prenaša. Njeni bralni predlogi s poslušom za najrazličnejše oblike bralcev se po različnih poteh vseskozi stekajo k bralcem, ki jih dosežejo tudi ali predvsem zaradi njenega navdušenja nad branjem in prebranim, kar smo doživeli vsi, ki smo kdaj spremljali njene predstavitve knjig na Strokovnih sredah, različnih domačih in tujih kongresih in konferencah, bralnih srečanjih z mladimi in starejšimi bralci, na predstavitvah novosti na Bologni po Bologni, v poljudnih in strokovnih prispevkih, v njenih poučnih slikanicah, v Priporočilnici Bralne značke, na družbenih omrežjih (še in še bi lahko naštevali, a občutek, kam vse seže Tilkin glas za knjige, je bralec vendarle že dobil).

Najini poti sta se še bistveno bolj povezali v letu 2016, ko sem Tilko povabila k sodelovanju pri projektu *Skozi knjige k pogovoru o starosti*, pri katerem smo s kakovostno literaturo z mladimi bralci pa tudi na medgeneracijskih delavnicah odpirali pogovore o staranju, starosti in smrti. Tilkine bogate izkušnje na področju družinskega in medgeneracijskega branja ter ustvarjanja in širjenja raznolikih poti med mladimi bralci in knjigami so tudi mene opremile z znanjem, ki bi ga težko dobila kjer koli drugje.

A moje učenje se je tu šele pričelo. Istega leta me je Tilka v imenu Slovenske sekcije IBBY povabila, da prevzamem delo strokovne tajnice Sekcije. Tilka Jamnik je Slovenski sekciji predsedovala med letoma 2008 in 2020. V tem času je utrdila in soustvarila izjemno mrežo, ki je preko Sekcije povezala najrazličnejše deležnike, ki v slovenskem prostoru delujejo na področju mladinske književnosti in branja, ter hkrati Slovensko sekcijo IBBY, čeprav majhno, a izjemno dejavno, vseskozi postavljala v aktiven dialog s sekcijami po svetu in krovno organizacijo IBBY. Leta 2020 sem prevzela predsedovanje Slovenski sekciji IBBY, Tilka pa mesto podpredsednice. Ne le da sem prevzela Sekcijo z izjemnimi temelji ter se ob dolgoletnem sodelovanju s Tilko ogromno naučila, Tilka (vsi, ki jo poznamo, bi si težko predstavljali, da je kako drugače) ostaja izjemno aktivna podpredsednica, predvsem pa strokovna kolegica, na katero se lahko vedno obrnem po informacijo, nasvet, mnenje ali pomoč, pri tem pa lahko računam tako na znanje in izkušnje kot na prijateljsko iskrenost in pozornost.

V času Tilkinega predsedovanja Slovenski sekciji IBBY je bila Slovenska sekcija že drugič sponzorica 2. aprila, mednarodnega dneva knjig za otroke. Poslanico z naslovom *Lakota po besedah* je napisal Peter Svetina, ilustriral pa Damijan Stepančič. Slovenska sekcija IBBY se je vpenjala v delovanje Mednarodne zveze z aktivnimi udeležbami na kongresih, nominacijami za mednarodne nagrade in priporočilne sezname, s predstavniki Slovenske sekcije v žiriji za Andersenovo nagrado, za katero se je slovenski pisatelj Peter Svetina leta 2020 prvič uvrstil med finaliste.

Čeprav je bilo in je delo Slovenske sekcije IBBY še vedno prežeto s Tilkinim entuziazmom, se njene aktivnosti, tudi po upokojitvi leta 2011, tu še ne končajo. Tilka še vedno kot predavateljica in izvajalka bralnih delavnic deluje širom Slovenije in med slovenskimi bralci po svetu. Ostaja dragocena sodelavka *Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig*. Je dolgoletna podpredsednica Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, med drugim ena od glavnih vezi z učitelji slovenščine, mentorji branja in mladimi bralci po svetu ter gonilna sila Priporočilnice Bralne značke.

Za svoje delo je Tilka Jamnik prejela več nagrad, med drugim leta 2011 Čopovo nagrado, leta 2019, kot prva Evropejka, nagrado ILA Maryann Manning Special Service Award za dragoceni prispevek k pismenosti, bila je nominirana za Slovenko leta 2019 (revija *Zarja/Jana*), letos pa sta ji Slovenska Sekcija IBBY in Društvo

Bralna značka Slovenije – ZPMS podelila posebno zahvalo za dolgoletno delo na področju mladinske književnosti in branja.

A ker njeno delo ni vseskozi prežeto le s strokovnostjo, temveč tudi s toplino in človeškostjo, naj se zahvalim še takole:

Hvala, draga Tilka, iskrene čestitke, še na mnogo knjig in prehojenih poti!

Tina Bilban